

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. **6** - 195**2**

B I N N E N L A N D S E   V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht No. 6 - 1952

V E R T R O U W E L I J K

I N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	Activiteit van de C.P.N. en haar Hulporganisaties	"	2
III	Vakbeweging	"	6
IV	Andere stromingen	"	8
V	Indonesië	"	10
VI	Overzicht stakingen Juni 1952	"	12

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL.

Geen nieuwe directieven.

De speciale zitting van de Wereldvredesraad, die van 1 tot 6 Juli in Berlijn werd gehouden, heeft geen opzienbarende besluiten genomen, voorzover thans waarneembaar. Uit het daar verhandelde trad bovenal naar voren, dat het Wereldcommunisme zijn agitatie tegen de zg. bacteriologische oorlog niet zal verminderen. In de jongste zitting van de Veiligheidsraad was dit al evenzeer duidelijk geworden door het (50ste) veto van Rusland, uitgesproken door Jacob Malik, tegen een Amerikaans voorstel om de beschuldigingen over het gebruik van bacteriologische wapenen grondig te doen uitzoeken door een onafhankelijke commissie. Het Amerikaanse lid heeft na de reactie van Malik niet verzuimd vast te stellen, dat uit deze Russische afwijzing zonder meer blijkt hoe redeloos de onderhavige aantijgingen zijn.

De Wereldvredesraad heeft niet meer gedaan dan de oude actiethema's samenvatten. Deze recapitulatie wekt de indruk, dat Moskou de handen vrij wil houden, opdat het in de komende maanden nog alle kanten uit kan. De voorzitter van de Raad, Prof. Joliot Curie, bepaalde zich in hoofdzaak tot het prijzen van de ontwapenings- en controle-plannen van Rusland, zoals die verwerkt zijn in de voorstellen van Moskou, meer speciaal ten aanzien van het gebruik van het atoomwapen.

De Wereldvredesraad bekrachtigde het besluit tot het bijeenroepen van een Aziatisch Vredescongres in Peking. In Europa zal Weenen in de komende winter de vergaderplaats zijn van de vredespartisanen. Het Derde Wereldvredescongres zal daar 5 December a.s. moeten aanvangen. Voorlopig vindt de communistische vredesbeweging haar voornaamste taak op politiek terrein. Ze ligt in de bestrijding van de Conventie van Bonn en van het verdrag betreffende de Europese Verdedigings Gemeenschap. Daarbij zal zoveel mogelijk moeten worden samen gewerkt met "elke groepering, die de gevaren van deze accoorden inziet". Het hoofdpunt van de agenda der Berlijnse zitting, de bespreking van het Duitse en het Japanse vraagstuk, werd verwezen naar een studiecommissie. Daarin heeft ook de voorzitter van de Nederlandse Vredesraad zitting (zie ook hoofdstuk II). Mogelijk zal deze commissie de volgende stap der Westelijke mogendheden afwachten alvorens zij haar standpunt bepaalt ten aanzien van dit penibele "studieobject".

Conferentie op smalle basis.

(Mouvement international pour la solution pacifique du problème allemand).

De reeds eerder gemelde plannen tot het houden van een internationale conferentie van de "Beweging voor een vreedzame oplossing van het Duitse probleem" konden slechts ten dele worden verwezenlijkt. Ten eerste werd vrij plotseling besloten om niet in Frankrijk maar in Denemarken te vergaderen, waardoor de reiskosten voor gedelegeerden niet onbelangrijk werden verhoogd. Ten tweede weigerden de Deense autoriteiten visa te verstrekken aan Duitse en Oost-Europese afgevaardigden. Ook dien-

tengevolge werd aan de op 14 en 15 Juni j.l. te Odense gehouden besprekingen de beoogde brede grondslag ontnomen.

Het gezelschap bestond uit circa 80 personen, van wie er slechts twee van Nederlandse nationaliteit waren, t.w. de secretaresse van het Nederlandse initiatief-comité H. LATASTER-VAN HALL en de echtgenote van de hoogleraar MINNAERT uit Utrecht.

Uit een ter conferentie opgestelde oproep, gericht tot de "leidende persoonlijkheden en de parlementsleden van de West-Europese landen" blijkt, dat men niet heeft gezocht naar nieuwe middelen en wegen om uit de bestaande impasse te geraken.

De bekende Russische voorstellen t.a.v. Duitsland zijn hier uitsluitend als richtsnoer aanvaard. De deelnemers hebben zich verplicht zo mogelijk de ratificatie van het "General Verdrag" te doen mislukken. Zij zullen trachten de (mislukte) conferentie op een andere plaats voort te zetten en dan met Duitse en Oost-Europese vertegenwoordigers.

In het besluit om een delegatie af te vaardigen naar de zitting van de Wereldvrede Raad in Berlijn "teneinde het standpunt van de Raad te leren kennen" kwam nogmaals de binding van de "Mouvement" voornoemd met de communistische vredesbeweging tot uitdrukking.

Opvallend is, dat het dagblad "De Waarheid" eerst veertien dagen na de conferentie van Odense een verslag publiceerde. Het weekblad "Vrede" kondigde op 20-6-1952 aan, dat men in het volgende nummer uitvoerig op het in Denemarken besprokene zou ingaan, maar eerst in het nummer van 4-7-1952 werd die belofte ingelost.

HOOFDSTUK II - ACTIVITEIT VAN DE C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATIES.

Verkiezingen.

De partijleiding heeft de positie van de C.P.N. na de jongste verkiezingen ongeschokt genoemd. De "algemene zwenking naar links", hoofdzakelijk tot uitdrukking komende in de "nederlaag van het Romme-fascisme" en de zetelwinst van de P.v.d.A., werden voorgesteld als de resultaten van een doelbewuste propaganda der "communisten en partijlozen".

Het mocht, aldus werd erkend, evenwel nog niet gelukken dit progressief gewin in zijn geheel om te zetten in rechtstreeks voordeel voor de C.P.N..

Deze communistische voorstelling van zaken is gekleurd, maar doet de feitelijke situatie toch geen geweld aan. De inkrimping van de communistische Tweede Kamer-fractie met een kwart van haar getalsterkte van de jaren 1948-1952, geeft een onjuist beeld van de teruggang. Alleen de stembusuitslag van 1950, biedt voor een objectieve beoordeling van de huidige parlementaire krachtsverhoudingen bruikbaar vergelijkingsmateriaal.

In het algemeen gesproken is de eerste indruk die de cijfers verschaffen, dat de C.P.N., gelet op de stand van

VERTROUWELIJK

zaken na de Statenverkiezingen in 1950, betrekkelijk ongeschokt uit de jongste verkiezingen tevoorschijn is gekomen. "Betrekkelijk", omdat ondanks het belangrijk grotere aantal stemgerechtigden, de hoeveelheid C.P.M.-kiezers vrijwel gelijk bleef aan die van 1950. "Ongeschokt", omdat tenslotte nog steeds bijna een vierde deel van de inwoners van Amsterdam communistisch stemt en het landelijk totaal voor de C.P.N. vrijwel geen verschil vertoont met dat van 1950.

In een kleine vijfhonderd van de ruim duizend gemeenten werd, vergeleken met de uitslagen der laatste Statenverkiezing, een soms vrij aanzienlijke winst geboekt. Industriële centra in het Zuiden des lands bijv., met een overwegend R.K.-bevolking, gaven opmerkelijke aanwas van communistische stemmen: Breda (619-932), Eindhoven (1.028-1.603), 's-Hertogenbosch (412-979), Helmond (280-718), Tilburg (1.272-1.595), Bergen op Zoom (120-185), Geldrop (58-105), Waalwijk (0-46).

De vooruitgang werd grotendeels bereikt in streken of gemeenten waar de bevolking, meer dan elders, geconfronteerd wordt met structurele werkloosheid. In dit opzicht kunnen ook nog de zgn. veenkoloniale gebieden en de materieel getroffen Nederlandse textielcentra genoemd worden.

De angst voor een ongunstige conjunctuur op de arbeidsmarkt zou inderdaad de incidentele vooruitgang der C.P.N. in dit opzicht kunnen verklaren. De strijd tegen de werkloosheid was bij uitstek een der hoofdpunten van de verkiezingsagitatie der Partij. De hardnekkige propaganda ten deze, die gelet op de inhoud van De Waarheid sinds de verkiezingen nog toenam, heeft hier stellig invloed.

Wellicht was het stemmenverlies van de C.P.N. in de drie grote steden voor de partijleiding niet zo verrassend. Paul DE GROOT laakte immers nog onlangs openlijk "de zelfgenoegzame Amsterdamse Partij" en vermaande, dat een communist ophoudt communist te zijn, wanneer hij hoogmoedig of met zichzelf tevreden is.

Geen koerswijziging.

Blijkbaar vindt de C.P.N.-top in de verkiezingsuitslag geen aanleiding de koers te veranderen. Integendeel valt uit een rede vol "zelfcritiek" van de algemeen partijsecretaris dd. 3 Juli af te leiden, dat de anti-Amerikaanse eenheidsfrontpolitiek wordt voortgezet.

Ten aanzien van de hierbij te volgen tactiek merkte hij op, dat de strijd voor het socialisme (lees communisme) en die voor de vrede "niet door elkaar moeten worden gehaspeld". De eerste kan geen succes hebben "alvorens het land van de Amerikaanse overheersing is bevrijd". Tot zolang moet de remmend werkende rechtstreekse propaganda voor het communisme achterwege blijven.

De "methode van huisbezoek" door C.P.N.-propagandisten zou gunstige resultaten hebben opgeleverd, althans "deze zal op, steeds grotere schaal worden toegepast". De hiermede opge-

VERTROUWELIJK

dane ervaring zou hebben geleerd, dat "de mensen" weliswaar accoord gaan met het binnenlands program en de sociale eisen van de C.P.N., doch nog te zeer beïnvloed worden voor de Amerikaanse anti-Russische leugencampagne van "het schot in de nek". Stelselmatig, aldus de Groot, moet o.m. gewezen worden op het verschil in de wijze waarop resp. de Sowjet-Unie en Nederland de weg naar het socialisme banen. Voor ons land ligt "de democratische volksstaat" in het verschiet!

Zuiveringen?

Zinspelingen in de hiervoren aangehaalde rede op leidende partijgenoten, die onder de druk van het imperialisme gebrek aan uithoudingsvermogen vertonen, benevens de signalering van een "ondergrondse fluistercentrale in de Partij", geven aanleiding te veronderstellen, dat er zich in de nabije toekomst veranderingen in de bezetting van enige topfuncties zullen voordoen. De politieke verantwoording van de mutaties in de C.P.N.-fractie van de Eerste Kamer der Staten-Generaal staft deze prognose.

Tijdens de komende zittingsperiode van dit college, zal de C.P.N.-fractie bestaan uit Jaap BRANDENBURG en het lid van het dagelijks bestuur der E.V.C., Cor GEUGJES. Voor het terzijde schuiven van Jan SCHALKER en drs Joop VAN SANTEN werd de openlijke verklaring gegeven, dat het werk van de huidige fractie beneden de maat is gebleven. "Zij was niet in staat de typische Eerste Kamersfeer van onpolitieke, onprincipiële verdraagzaamheid te doorbreken". De partijleiding verwacht van de nieuwe fractie, dat zij de stem van de C.P.N. en het werkende volk zo krachtig mogelijk zal doen klinken.

"Pitojo".

De 28-jarige Piet VAN STAVEREN, gekozen partijloze (C.P.N.)-candidaat, heeft - uiteraard - zijn benoeming tot lid van de Tweede Kamer niet kunnen aanvaarden. Hij legde een op 13 Juli gedateerde verklaring aan de kiezers af "en machtigde zijn moeder deze te ondertekenen en aan het A.N.P. te verstrekken". Op 8 Mei, aldus bedoelde verklaring, de dag waarop ik mijn candidatuur accepteerde, verwierp een reactionnaire meerderheid in de Eerste Kamer het voorstel tot verlaging van de toelatingsleeftijd voor de Tweede Kamer. "Gezien mijn gevangenschap en isolement waarin ik gehouden wordt, was het niet mogelijk opnieuw overleg met de indieners van lijst 6 te plegen".

Zoals bekend deed men het van communistische zijde tot dusverre voorkomen alsof er een regelmatig contact met Van Staveren bestond. Verschillende brieven en oproepen, zgn. van zijn hand, werden in De Waarheid, "Jeugd", enz. afgedrukt.

Mantel- en Hulporganisaties.

Op eigen terrein werd vrijwel geen activiteit ontplooid; de C.P.N.-stembuscampagne eiste alle beschikbare krachten op. Ter ondersteuning van deze propaganda maakte "De Waarheid" van 24 Juni j.l. de resultaten bekend van een enquête naar de in arbeidersgezinnen aanwezige voorraad linnengoed, brandstoffen e.d., reeds in November 1951 ingesteld door de Ned. Vrouwen Beweging. De antwoorden daarop waren overigens al sedert Januari van dit jaar in het bezit van het Hoofdbestuur van de NVB. De vertraagde publicatie aan de vooravond der verkiezingen oogde blijkbaar aan te tonen hoezeer het regeringsbeleid de werkers armoede had gebracht.

De N.V.B. gaf voorts een brochure uit over het leven van de vrouw in Oost-Europa. Gezien de inhoud van dat geschrift kan van enige beïnvloeding buiten eigen kring nauwelijks sprake zijn.

Berlijn.

De bijzondere zitting van de Wereldvredeesraad te Berlijn (zie M.O. no. 5-52) heeft nog geen nieuwe gedragslijn met betrekking tot de vredes-propaganda openbaar gemaakt. Wel werd een commissie benoemd ter nadere bestudering van het Duitse en Japanse probleem. De Nederlandse gedelegeerde Marcus BAKKER had daarin zitting. Over eventuele resultaten van het onderzoek werd tot nu toe niets gepubliceerd. De Fransman Jean LAFFITTE critiseerde te Berlijn de vredesactiviteit in enige landen. In Nederland zou de beweging z.i. nog geen eigen aanzien en geen onafhankelijk karakter hebben verworven. De resultaten der acties waren beneden de mogelijkheden gebleven.

Heeft deze spreker de mogelijkheden voor de vredesbeweging in Nederland niet te hoog aangeslagen? Het huidige program van actie van de Nederlandse Vredeesraad is langzamerhand tot op de draad versleten.

Het biedt zelfs voor de meest fanatieke "vredesstrijders" weinige kansen, te meer waar duidelijker dan voorheen aan den dag is getreden, dat het hier een gecamoufleerde, communistische actie betreft. Het plan om nieuwe bevolkingsgroepen aan te trekken zal voorshands niet zo vlot zijn te verwezenlijken. Voorlopig kan de vredesbeweging in Nederland zich onledig houden met het treffen van voorbereidingen ter financiering van een Nederlandse afvaardiging naar het Derde Wereldvredeescongres in December a.s. te Weenen, tot het houden waarvan in Berlijn werd besloten. (Zie hoofdstuk I).

HOOFDSTUK III - VAKBEWEGING.

A. ALGEMEEN.

De rust welke nu reeds geruime tijd in het bedrijfsleven heerst en die de sociaal-economische ontwikkeling van ons land bevordert, wordt door de EVC-leiding een ongunstig verschijnsel geacht. Ingevolge haar communistische ideologie streeft zij eerder naar ontwrichting dan naar ontwikkeling van het Nederlandse bedrijfsleven. De laatste tijd is op bijeenkomsten van EVC en aangesloten bedrijfsbonden door de leiding voortdurend gewezen op dit falen in de opgelegde taak. Vooral aan het kader wordt verweten de ontevredenheid onder de werkende bevolking niet voldoende te hebben uitgebuit. Het betoonde te weinig energie, fantasie en strijd lust om iedere uiting van ontevredenheid onder de werknemers ter ondermijning van het huidige regeringsbeleid aan te wenden.

De EVC waarin, door het streven naar een bedrijfsorganisatorische opbouw, thans de meeste nadruk op het vormen van bedrijfsbesturen wordt gelegd, kampt hierbij echter met een groot tekort aan behoorlijk geschoold kader. Bovenvermelde critiek van de landelijke leiding op het kader zal dan ook nog wel moeten worden voortgezet, daar hierin bezwaarlijk op korte termijn verbetering is aan te brengen.

Niet alleen het bedrijfskader wordt door de veroordeling getroffen, maar ook bestuursleden van de bedrijfsbondsafdelingen.

B. A.B.T. - Algemene Bedrijfsbond Transport.

Op de jaarvergadering van de Amsterdamse afdeling van deze bedrijfsbond kregen sommige bestuurders het verwijt te horen, dat zij waren teruggevallen in een bedenkelijke passiviteit en niet de kunst verstonden nieuw kader te vormen.

Bovendien was het persoonlijke optreden van de afdelingsvoorzitter J.H. VAN BORK van remmende invloed op het kader. Deze aanvaardde de op hem uitgebrachte critiek en stelde zich niet meer beschikbaar als kandidaat voor het nieuwe afdelingsbestuur.

Tot niet-vrijgestelde voorzitter werd gekozen J. VAN DER WARDT, een havenarbeider, die onlangs door de S.H.B. ontslagen werd. D.M. HOOFT bleef secretaris-penningmeester en de hoofdbestuurder F. MEIS werd tijdelijk aan het Amsterdamse afdelingsbestuur toegevoegd.

Hoewel de nieuwe afdelingsvoorzitter, evenals de vorige, lid van de CPN is, lijkt het waarschijnlijk, dat de invloed van de CPN in de ABT door het verwijderen van VAN BORK achteruitgegaan is. Immers deze laatste beschikte over een zekere politieke scholing en ervaring, terwijl J. VAN DER WARDT nog bewijzen moet of hij over de vereiste kwaliteiten beschikt.

C. INTERNATIONAAL - Mogelijke fusie tussen twee Internationale Beroepsafdelingen van het W.V.V.

In navolging van de Internationale Beroepsafdeling van het Wereld Vak Verbond voor Zeelieden en Havenarbeiders en die voor Land-, Lucht- en Railtransport (vide M.O. 3/1952, pag. 15), schijnen ook de I.B.A. voor Textiel- en Kledingindustrie en die voor Leer en Lederwaren het plan te hebben opgevat in de toekomst nauwer te gaan samenwerken. Het is niet onmogelijk, dat de beide laatste I.B.A.'s zullen gaan fuseren. In dit verband is het goed er op te wijzen, dat op 10 en 14 Augustus 1951 in Berlijn tijdens het Derde Wereld Jeugdfestival vergaderingen plaats vonden van jonge arbeiders, werkzaam in de textiel-, kleding- en leerindustrie van Noorwegen, Denemarken, Nederland, Brazilië, Cuba, Argentinië, Finland, Frankrijk, China, Korea, Ierland, Tsjechoslowakije, Hongarije, Polen, West- en Oost-Duitsland. Zij besloten gevolg te geven aan de resoluties van de Administratieve Comité's van de I.B.A.'s van Textiel- en Kledingarbeiders en Leerbewerkers om samen met de oudere kameraden krachtig en moedig te strijden voor een aantal minimum eisen.

D. WERKLOZEN-ACTIES.

De EVC zette haar actie onder de werklozen voort. Inzonderheid de volledige premievrije toepassing van de per 1 Juli j.l. van kracht geworden Werkloosheidswet en de opnemings van vóór die datum reeds werkloos zijnde personen onder de nieuwe regeling, waren de eisen, waarmede door haar werd gewerkt. Enige nieuwe plaatselijke werklozen-comité's werden opgericht.

Overigens wordt gestreefd naar een betere organisatie van deze actie onder de werklozen. Ten behoeve hiervan is door de "Landelijke Contact Commissie van Werklozen- en D.U.W.-arbeiders" het Informatie Bulletin uitgegeven. Het ligt in de bedoeling dit blad om de veertien dagen te doen verschijnen en hiermede voorlichting te geven aan de plaatselijke comité's inzake de actie gevoerd onder en door de werklozen en de daarbij opgedane ervaringen.

Ook is een Landelijk Adviesbureau voor Werklozen geïnstitueerd, gevestigd te Amsterdam, terwijl tevens enkele regionale adviesbureaux zullen worden gevormd, o.m. te 's-Gravenhage.

Uit deze beide bovenaangegeven maatregelen blijkt, dat het de EVC ernst is met haar actie onder de werklozen en dat getracht wordt deze te centraliseren, teneinde aan de door BLOK-ZTJL aangekondigde "nationale volksbeweging" meer gestalte te geven.

HOOFDSTUK IV - ANDERE STROMINGEN.

De propaganda van de Derde Weg.

In deze overzichten kwam de vredesbeweging "De Derde Weg" enige malen ter sprake uit hoofde van haar stellingname enerzijds tegen de "machtspolitiek" van het Westen, anderzijds tegen die van het Oosten. Ook voor haar zijn Amerika en Rusland antipoden in de wereldpolitiek. Boven alles vreest De Derde Weg, indien niet tijdig wordt ingegrepen, een gewelddadige beslechting van internationale conflicten, uitmondend in een derde wereldoorlog. Deze vredesbeweging heeft zich, zoals bekend, de taak gesteld de middenweg te traceren teneinde aan zulk een dodelijke dreiging te ontkomen. In ons land vindt zij haar medestanders onder lieden van zeer uiteenlopende geestelijke en politieke gezindheid.

Reeds eerder werd dezerzijds het gevaar onder het oog gezien, dat sommige van haar vooraanstaande figuren, mogelijk ongewild, met hun inzichten oproepen. Hier en daar zijn er zeker raakpunten met de bekende vredestactiek van Moskou.

Voorals de communisten hebben er bij het voeren van hun propaganda slag van zich eenzijdig te bedienen van uitspraken, gedaan door Derde Weg-figuren, zoals dr Suys, ds Krijn Strijd, e.d.. De volgelingen van het Kremlin lenen daarbij doelbewust uitsluitend een willig oor aan alles wat de Derde Weg, op titel van onafhankelijkheid, mede aan bezwaren heeft tegen bepaalde opvattingen of vermeende kwade bedoelingen van Amerika (de V.S.). De Stalinisten leggen daarbij voortdurend de nadruk op het feit, dat de communistische grieven tegen "het agressieve Westen", blijkens de critiek o.a. van De Derde Weg-figuren, worden gedeeld door andersdenkenden. Het gevolg van deze communistische agitatie is, dat De Derde Weg, alweer door sommige van haar leiders, ongewild geplaatst wordt in een politiek extremistisch daglicht. In kringen van De Vlam, waaruit De Derde Weg mede bijval ontvangt, zijn thans critische stemmen opgegaan tegen een wijze van ageren, die deze ongewenste diskwalificatie in de hand werkt.

Frits Kief, zelf pleitbezorger van het denkbeeld ener "socialistische" derde weg-beweging, en dientengevolge gereserveerd staande tegenover de onderhavige vredesbeweging De Derde Weg, verwijt deze groepering feitelijke eenzijdigheid, die zijns inziens haar oorzaak vindt in een verschil van waardering omtrent de ware aard van de Sowjet-Unie en haar politiek.

Kief meent, dat deze eenzijdigheid reeds tot uiting is gekomen in het manifest waarmede men eind 1951 in de openbaarheid trad. In de Vlam van 12 Juli 1952 heeft Frits Kief de opzet van de vredesbeweging De Derde Weg nog eens aan een critische beschouwing onderworpen, waarbij hij o.m. vermaant: "Als het U ernst is met de bestrijding van de valse voorlichting, van welke kant zij ook kome, als het U ernst is met het optreden tegen handelingen, die de oorlog bevorderen, waarom hebt gij dan niet geprotesteerd tegen die Russische handelingen, die duidelijke oorlogshandelingen zijn?", etc.. Kief stelt deze

vraag omdat hij het oneens is met de verzending van een protest-telegram van "De Derde Weg" aan minister-president Drees, waarin n.a.v. de bombardementen der Amerikanen op de electriciteitscentrales aan de Jaloe-rivier, werd gevraagd om terugtrekking van de Nederlandse oorlogsvrijwilligers uit Korea. Zijn bezwaar geldt kennelijk niet de inhoud van het telegram, maar de ondoordachte manier waarop deze actie werd gevoerd.

Het standpunt van Kief, die zich in dezelfde beschouwing uitlaat over de "misdad" van het bombarderen "van stuwdammen in de Jaloe" en die zich verder keert tegen de "Amerikaanse heethoofden, die op zijn minst de eerste stap naar de derde wereldoorlog willen doen", blijkt verder nog uit het slot van zijn betoog, waar hij stelt, dat, zolang men, zoals Krijn Strijd volgens Kief doet, het Russische staatskapitalisme met al zijn uitwassen verwacht met "sociale gerechtigheid" en dan nog wel op "marxistische grondslag", men geen bruikbare derde weg politiek zal kunnen voeren, n.l. een derde weg-politiek, die de arbeidersklasse kan mobiliseren tegen beide imperialismen voor haar eigen taak: een socialistische onafhankelijke vredespolitiek.

In tegenstelling tot Kief stelt ds Strijd in de Groene van 12 Juli, toevallig van dezelfde datum als de Vlam, waarin Kief schreef, zich geheel achter de initiatiefnemers van het aan Dr Drees gezonden telegram en acht hij dit terecht verzonden.

In zijn artikel "Risico voor de Vrede" zegt hij niet te kunnen kiezen voor Sowjet Rusland, de ideologie en de realiteit zijn voor hem principiëel onaanvaardbaar, maar ook niet met de Amerikaanse politiek van vandaag te kunnen meedoen. Wat dit laatste betreft komt hij met, wat hij noemt, keiharde feiten, o.a. wat Duitsland betreft, bestaande in een door Amerika gepropageerde en doorgezette remilitairisatie tegen de wens van de bevolking in. Hij wil niet het risico van de oorlog nemen, maar zegt, dat wij het risico van de vrede moeten dragen en dat betekent voor hem het terugtrekken van de Nederlandse troepen uit Korea zoals in het telegram van "De Derde Weg" is gezegd, maar ook een zich losmaken uit het Atlantisch pact. Er zijn daden nodig, moedige en reddende daden, betoogt hij, "één moet beginnen; laten wij dat zijn". Dat betekent voor hem wat Duitsland betreft, het opkomen voor een geunieerd, geneutraliseerd, gedemilitairiseerd Duitsland. Voor hem komt het er in de eerste plaats op aan wat wij zelf doen. Wat Sowjet-Rusland betreft komt hij niet verder dan de vraag of Sowjet Rusland dan ook geen schuld heeft aan de huidige internationale impasse te beantwoorden met een: "ja natuurlijk", terwijl hij ten aanzien van het door Moskou rijk bespeelde propaganda-object van de bacteriologische oorlogsvoering met enige voorzichtigheid spreekt van "de hele geschiedenis rondom de bacterie-oorlog" als de laatste vertroebeling door Rusland in de internationale sfeer aangebracht.

Volgens dr Suys in zijn repliek op het artikel van Kief in de Vlam van 19 Juli j.l. moet "De Derde Weg" zich in hoofdzaak richten tegen het Westen, welbewust en geheel in overeenstemming met zijn voorkeur voor het Westen, omdat de Westerse politiek in

onze naam wordt bedreven, waarvoor wij verantwoordelijk zijn. De voorkeur voor het Westen ligt voor hem logisch opgesloten in het feit, dat de Derde Weg-beweging hier mogelijk is en in de Russische sfeer niet. Maar, zegt hij, onze vredesbeweging kan niet instemmen met het anti-Russische en anti-communistische koor om twee redenen: 1e omdat we - uiteraard - vrede met Rusland en het communisme nastreven; 2e omdat het anti-communisme óók en in toenemende mate de ideologie van de preventieve oorlog is.

De opmerking van Kief in zijn artikel, dat de initiatiefnemers van het telegram, dus in feite de initiatoren van "De Derde Weg", z.i. een opmerkelijk talent bezitten om "in permanente handelingen te verrichten en meningen zo te formuleren, dat het de demagogen van "het Westen" gemakkelijk valt een "derde weg"-politiek als een potentieel pro-Russische politiek voor te stellen", legt dr Suys min of meer smalend uit als een voor hem voldoende duidelijk uitgesproken argwaan, dat de Derde Weg zich door Rusland en het communisme op sleeptouw laat nemen, welke hij toeschrijft aan een alles-overheersende Russo-phobie bij Frits Kief.

Het kan hier verder in het midden worden gelaten of dr Suys hiermede geslaagd is in zijn repliek op het artikel van Frits Kief en evenzeer hoe de verhoudingen nu precies liggen tussen de schrijvers van de hierboven gesignaleerde artikelen. Wanneer echter het standpunt van de Derde Weg-beweging ten aanzien van het Duitse probleem beschouwd wordt in verband met het recente besluit van de Wereldvredeeraad te Berlijn om bij de uitvoering van de als zijn voornaamste taak beschouwde bestrijding van de Conventie van Bonn en van het verdrag betreffende de Europese Verdedigings-Gemeenschap zoveel mogelijk samenwerking te zoeken met "elke groepering, die de gevaren van deze accoorden inziet" (vgl. blz. 1 en 2) dan komt het niet onwaarschijnlijk voor, dat de Derde Weg-beweging nog eens tot de conclusie zal moeten komen, dat zij door Rusland en het communisme op sleeptouw is genomen.

HOOFDSTUK V - INDONESIË.

Nadat de in het vorige maandoverzicht gereleveerde staking (te Rotterdam) van Indonesische schepelingen in dienst van de "Rotterdamse Lloyd" geëindigd was, is "De Waarheid" gekomen met meerdere berichten over het afdwingen door de arbeiders in Indonesië van gratificaties eveneens ter gelegenheid van de Lebaran (einde van de Mohammedaanse vastenmaand). Ook het toekennen van deze gratificaties wordt door de Nederlandse communisten op de bekende overdreven wijze voorgesteld als een prachtig voorbeeld van strijd welke de Nederlandse werkgevers in Indonesië op de knieën heeft gebracht. Dat het Nederlandse communistenblad van deze gevallen een gretig gebruik maakt om de nodige verwijten te lanceren aan het adres o.a. der Neder-

VERTROUWELIJK

landse imperialisten behoeft geen verbazing te wekken.

Het periodiek "Indonesia Merdeka", orgaan van de "Perhimpunan Indonesia" te Amsterdam, doet geregeld mee aan deze z.g. anti-imperialistische strijd. In een der jongste nummers van het blad wordt daarvoor de moordaanslag op de Indonesische militaire attaché HARJONO gebruikt. "Strijd tegen Westerling is strijd tegen het imperialisme", heet het artikel te dezen, waarin bedoelde aanslag als een onderdeel van het streven der Nederlandse imperialisten in Indonesië wordt aangemerkt omdat Westerling (het stukje spreekt over de beul van het Indonesische volk) en zijn aanhang - waartoe de daders van de aanslag gerekend worden - een pion van deze imperialisten is.

Bond van Indonesische arbeiders.

"Indonesia Merdeka", dat ook regelmatig aandacht schenkt aan de arbeidersbeweging, meldt de oprichting te Amsterdam van de "Ikatan Buruh Indonesia" (Bond van Indonesische arbeiders), eerder genoemd de vereniging "Kaum Buruh". De bond, zo wordt opgemerkt, is opgericht omdat velen van de in Nederland verblijvende Indonesische arbeiders niet bij een vakorganisatie zijn aangesloten. Het ligt in de bedoeling de eventuele werkloze en andere hulpbehoevende landgenoten onderling te steunen. Soortgelijke verenigingen te Amsterdam, Rotterdam en elders van daar verblijvende Chinezen worden ten voorbeeld gesteld.

Het bestuur van de "Ikatan Buruh Indonesia" (I.B.I.) is communistisch. De bekende SUDIRDJO, E.V.C.-propagandist voor de Indonesiërs, treedt op als adviseur. Het feitelijke doel der I.B.I. vermeld aan het slot van het bericht, is om "waar nodig middels progressieve strijd verbetering te brengen in het lot van de Indonesische werknemers".

Regelmatig komt hier te lande te Peking gedrukte communistische lectuur uit Bern aan. Ze is afkomstig van de Legatie der Chinese Volksrepubliek in Zwitserland en wordt verspreid onder de Chinezen en mede in Chinese restaurants ter lezing gelegd. Daarbij verlenen Chinezen hun bemiddeling.

21-7-1952.

HOOFDSTUK VI - Overzicht der stakingen in Juni 1952
zie blz. 12.

<u>Bedrijf</u>	<u>Aanleiding</u>	<u>Inmenging Vakbonden</u>	Resultaat	V o l g n o
Lidiantenfabriek NV. Tellingen te Amsterdam.	Invoering van een nieuw tariefstelsel	De Uniebonden trachtten te bemiddelen.	Geen resultaat.	1
Zonwering en zeildoekindustrie Fa. Scholten te Enschede.	Invoering van een nieuw tariefstelsel en instelling van een ploegenstelsel.	Uniebonden bemiddelden.	Het werk werd hervat. Het voorgestelde tariefstelsel werd aanvaard, onder voorwaarde, dat voor ploegenarbeiders een aparte loonregeling werd ingesteld.	2
Glazonwassersbedrijf Teiwes te Amsterdam.	Overplaatsing van personeel	Geen	Geen resultaat.	3
D.U.W.-object "Pettelaar" te St. Michiels-Gestel.	De stakers eisten verhoging van het basis-uurloon.	Geen	Geen resultaat.	4

V o l g n o	Begin in vozi ge naar	De onder de stakingsstroep vermelde getallen geven het aantal stakers aan. De boven de stakingsstroep vermelde getallen ge- ven het aantal arbeiders aan dat in normale toestand werk- zaam is. - staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren) - staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uur of langer) = staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.																															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
		?																															
1.	9-5	38																															
2.			100																														
			15																														
3.									10																								
									7																								
4.																														19			
																														15			

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30